

Abstrakt

Dizertačná práca je zameraná na hľadanie určujúcich znakov štrukturálnych zmien zamestnanosti na českom vidieku vo väzbe na udržateľnosť životaschopného vidieka v koncepcie meniacej sa paradigmy rozvoja vidieka. Výskum využíva teritoriálne prístupy, ktoré kategorizujú regióny na základe ich rurality. Ďalším stupňom klasifikácie je zmena nepoľnohospodárskej zamestnanosti v období 2001-2011 s cieľom identifikovať dynamické regióny, ktoré prešli nadpriemerným rozvojom (leading) a tie, ktoré zaostávali (lagging). Výsledky týchto klasifikácií pობádajú k otázke čo bolo dôvodom uvedenej diferenciácie vývoja. Ďalším krokom je teda analýza diferencovaných regionálnych dopadov procesov deagrikulturalizácie, deindustrializácie a terciarizácie v študovanom období 2001-2011, a to osobitne nástrojmi analýzy komponentov zmeny (shift-share analýza) a multikriteriálnej analýzy v priestore (faktorová a klastrová analýza). Cieľom dizertačnej práce je prostredníctvom celistvej analýzy meniacej sa paradigmy vidieka (v širšom kontexte regionálnych teórií) konceptualizovať určujúce znaky vývoja zamestnanosti na vidieku. Pridanou hodnotou je analýza vzájomných vzťahov medzi vybranými ukazovateľmi dynamiky zamestnanosti a životaschopnosti vidieka. Cieľom práce je porozumenie následnosti udalostí prebiehajúcich na vidieku vo vzťahu k zmene a rastu zamestnanosti. Dizertačná práca sa zameriava na prekonanie všeobecnej praxe marginalizácie nepoľnohospodárskeho sektora v otázkach rozvoja vidieka a prispieva k diskusii ku konceptualizácii vidieka. Výsledky práce možno využiť v praktickej aplikácii pre potreby plánovania politiky rozvoja vidieka (napr. v reakcii na koncept SMART village). Rovnako poskytuje nástroje, ktoré možno využiť v hodnotení politiky.

Kľúčové slová: vidiecka zamestnanosť, rozvoj vidieka, vidiecke podnikanie, ruralita, územie, štrukturálne zmeny, Česko, shift-share analýza, faktorová analýza, klastrová analýza